

Високи савет судства у саставу: Драгомир Милојевић, председник Високог савета судства, Мирјана Ивић, Мирољуб Томић, Бранка Банчевић, Александар Стоиљковски и Соња Видановић, изборни чланови из реда судија, Никола Селаковић, министар правде, Петар Петровић, председник Одбора за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу и др Зоран Стојановић, изборни члан из реда професора правног факултета, на основу члана 13. алинеја 16, а у вези са чл. 23. и 51. Закона о уређењу судова, на седници одржаној дана 07.04.2015. године, донео је

УПУТСТВО О НАЧИНУ ПРИСТУПА, СИСТЕМУ РАДА И НАЧИНУ ПОСТУПАЊА СЛУЖБЕ ЗА ПОМОЋ И ПОДРШКУ СВЕДОЦИМА И ОШТЕЋЕНИМА

Глава I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет инструкције

Члан 1.

Овим упутством уређује се начин приступа Служби за помоћ и подршку сведоцима и оштећенима (у даљем тексту: СПП), као и систем рада и начин поступања СПП, која обезбеђује и пружа помоћ и подршку сведоцима и оштећенима (у даљем тексту: сведоци) и врши друге послове одређене законом и судским пословником.

Унутрашња организација

Члан 2.

СПП се организује при судској управи виших судова у складу са законом.

У згради суда, у којој је смештено више правосудних органа може бити организована заједничка служба за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима, а на основу споразума руководиоца тих органа.

СПП је непосредно одговорна за свој рад председнику суда.

СПП председнику суда доставља периодичне статистичке извештаје и извештаје о свом раду.

Службеници подршке

Члан 3.

Број лица која обављају послове подршке у СПП одређује се у складу са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Вишем суду.

Координатор СПП или лице које овласти председник суда руководи и координира рад запослених у СПП.

Волонтери

Члан 4.

СПП своје послове обавља непосредно и ангажовањем волонтера, а на основу уговора о волонтирању.

Волонтери ће се позивати према потребама СПП и другим околностима од значаја за пружање помоћи и подршке.

Волонтери су дужни да се у свом раду придржавају одредби Закона о волонтирању и одредаба Етичког кодекса. Волонтери СПП су обавезни да све податке о сведоцима и оштећенима до којих су дошли у вршењу својих послова у служби чувају тако да се не повређују прописи који уређују тајност података.

У СПП се води евиденција волонтера овлашћених за пружање подршке те подаци о позивању и одазивању волонтера.

Циљ рада СПП

Члан 5.

Основни задатак СПП је да обезбеди емотивну и логистичку помоћ и подршку сведоцима пре, за време и после њиховог саслушања.

СПП омогућава да сведок, што лакше по себе и ефикасније за судски поступак, приступи суду или другом органу поступка како би дао свој исказ.

Глава II

ПРИСТУП СПП И СИСТЕМ РАДА СПП

Ко има приступ СПП

Члан 6.

Сви сведоци пред судом имају једнако право на приступ СПП.

СПП делује са највећим интегритетом, непристрасношћу и поверљивошћу.

Сведок који се СПП обрати лично, путем телефона или електронске поште, добиће потребну помоћ и подршку.

Основна делатност СПП

Члан 7.

СПП обавља процену психолошких, здравствених, социјалних и логистичких потреба сведока који треба да сведоче пред судом и на основу извршене процене сведоцима пружа техничко логистичку и емотивну подршку и помоћ.

Систем рада СПП

Члан 8.

СПП сведоцима пружа потребне информације у вези са њиховим учешћем у поступку.

У току рада са сведоцима, запослени у СПП не улазе у садржај њиховог исказа.

Све информације до којих СПП дође у свом раду представљају професионалну тајну са свим законским обавезама и последицама које из тога произлазе.

Запослени у СПП не могу се саслушати у својству сведока на суду у конкретном предмету у вези свог рада са сведоцима.

Глава III

ОИИС ПОСЛОВА СПП

АКТИВНОСТИ СПП ПРЕ СВЕДОЧЕЊА

Достављање обавештења и први контакт са сведоком

Члан 9.

Сведоцима се уз позив за сведочење доставља обавештење СПП које садржи основне информације о СПП као и контакт телефоне запослених у СПП.

СПП ће увек обавити телефонски разговор са сведоком:

- по пријему писменог обавештења о уредно позваним сведоцима које СПП достављају записничари;

- непосредно пре доласка сведока у суд.

Службеници подршке доступни су сведоцима у току радног времена суда.

Сведоку се током првог телефонског позива пружају основне информације о поступку и практичне информације у вези са доласком у суд (како да дође до зграде суда, правила облачења у суду, да понесе лекове, наочаре и сл.)

Мере заштите

Члан 10.

Уколико СПП на основу доступних информација процени да су сведоку потребне посебне мере заштите, сачиниће о томе службену белешку и доставиће је поступајућем судији, а сведоку ће детаљно објаснити форму захтева за доделу истих, као и на који се начин о таквом захтеву одлучује.

Уколико сведок сам жели неку од посебних мера заштите, СПП ће сведоку дати основне информацује у вези са заштитом коју тражи.

База података о сведоцима

Члан 11.

У суду се води посебна база података о свим контактираним сведоцима.

Други контакт са сведоком

Члан 12.

Други телефонски позив СПП ће обавити непосредно пре заказаног термина за долазак на сведочење, у циљу пружања подршке и/или друге врсте помоћи.

Информације о сведоку које су од важности за сведочење СПП доставља поступајућем судији усмено или у форми службене белешке.

АКТИВНОСТИ СПП НА ДАН СВЕДОЧЕЊА

Поступање са сведоцима

Члан 13.

На основу процене потреба СПП ће, по доласку сведока у суд, поступити у складу са идентификованим потребама.

Запослени у СПП ће по потреби бити са сведоцима пре, током и непосредно након сведочења.

Улазак сведока у суд

Члан 14.

Пре доласка сведока у зграду суда, СПП доставља листу сведока запосленима у правосудној стражи.

Када запослени у правосудној стражи утврде да је реч о лицу са достављеног списка сведока, контактираће запослене у СПП, који сведока одводе до просторије за сведоке.

Сведоци које СПП није контактирала, а који траже контакт са СПП, запослени у правосудној стражи ће упутити на СПП.

Период непосредно пре и током давања исказа сведока

Члан 15.

О доласку сведока у зграду суда обавештава се поступајући судија.

У периоду непосредно пре давања исказа сведок борови у просторији намењеној искључиво за сведоке током њиховог боравка у суду.

Пристап просторији за сведоке могу имати: запослени у СПП, службена лица која обезбеђују сведока, пратилац сведока, правосудни стражар, лекар или друга овлашћена лица.

У просторији за сведоке, сведоцима ће се омогућити да се освеже, одморе и припреме за сведочење.

Сведоцима се током боравка у просторијама за сведоке пружају техничке информације у вези са: током главног претреса, простором суднице и распоредом у њој, улогама учесника у поступку, и другим питањима везаним за подршку коју пружа СПП.

Током разговара са сведоком запослени у СПП не могу давати правне савете, нити на било који начин утицати на исказ сведока.

Сведок коме су додељене процесне мере заштите треба да буде одвојен од осталих сведока чије је саслушање предвиђено у истом предмету.

Раздвајање сведока у одвојене просторије може се извршити по налогу поступајућег судије.

Сведок до суднице одлази у пратњи запослених у СПП.

Уколико сведок жели, запослени у СПП могу бити уз сведока у судници у моменту давања изјаве, уз претходну сагласност поступајућег судије.

АКТИВНОСТИ СПП НАКОН СВЕДОЧЕЊА

Пружање помоћи после испитивања сведока

Члан 16.

Након завршеног сведочења сведока ће од суднице до просторије за сведоке отпратити запослени у СПП.

Сведоку се пружа помоћ да наплати досуђене трошкове за долазак у суд, организацијом повратка кући, након чега запослени испраћа сведока до излаза из зграде суда.

Уз претходну сагласност, а најкасније 15 дана после сведочења, СПП може контактирати сведока како би се проценило његово емотивно стање и по потреби пружити информације о евентуалним другим врстама помоћи.

Глава III

САРАДЊА СПП СА СЛУЖБАМА У СУДУ И ВАН СУДА

Сарадња са службама у суду и изван суда

Члан 17.

Ради пружања ефикасне и квалитетне подршке сведоцима СПП у свом раду сарађује са осталим службама у суду и ван суда.

САРАДЊА СА СЛУЖБАМА У СУДУ

Сарадња са судијама

Члан 18.

Поступајући судија процењује којим ће сведоцима СПП пружати подршку.

Све информације које су од значаја за пружање помоћи и подршке сведоцима (списак сведока предвиђених за саслушање, редослед испитивања сведока, да ли је предвиђено суочавање сведока, да ли су сведоку додељене мере заштите и које и сл.) судија доставља СПП преко записничара или судијског помоћника.

СПП благовремено обавештава поступајућег судију о:

- болести сведока, спреченост доласка у суд, потреби за пратиоцем, потреби за смештајем и превозом и другим значајним информацијама,

- захтеву сведока за додељивањем процесних мера заштите,
- стању сведока (узнемиреност, агресивност, страх, здравствено стање сведока),
- постојању претње пре и након сведочења
- као и предузетим радњама од стране СПП.

Сарадња са записничарима

Члан 19.

Приликом слања позива записничари сведоку уз позив достављају обавештење СПП.

Записничари благовремено обавештавају СПП о сведоцима чије је саслушање предвиђено.

Обавештење о уредно позваним сведоцима записничари ће доставити СПП у форми дописа.

Допис треба да садржи податке о термину заказаног саслушања, броју предмета, све расположиве податке о позваном сведоку (име презиме, адреса, контакт телефон).

О свим променама у вези суђења које могу имати везе са сведоцима (одлагање саслушања, промена термина, промена суднице у којој ће бити саслушање и сл.) записничари информишу СПП, а у циљу благовременог прослеђивања информација сведоцима.

Сарадња са правосудном стражом

Члан 20.

СПП у свом раду сарађује са правосудном стражом.

Уколико СПП процени да је то неопходно, правосудна стража ће сведоку омогућити у посебним ситуацијама да уђе или изађе из зграде суда на посебан улаз суда, уз поштовање безбедносне процедуре.

ОДНОС СА СЛУЖБАМА ВАН СУДА

Сарадња са МУП РС и другим службеним лицима

Члан 21.

СПП сарађује са припадницима Министарства Унутрашњих послова Републике Србије као и са другим службеним лицима која су задужена за обезбеђење сведока.

Сарадња са другим релевантним институцијама и невладиним организацијама

Члан 22.

У зависности од процењених потреба и стања сведока, СПП даје сведоку препоруку да се јави некој од релевантих установа (центру за социјални рад, породичном саветовалишту, центру за ментално здравље) или невладиној организацији ради решавања специфичних потреба сведока.

Сарадња са службама у иностранству

Члан 23.

У случају сведочења по замолници СПП ће успоставити сарадању са службама у иностранству, ради размене информација које се односе на конкретног сведока у циљу координације рада и пружања ефикасне и квалитетне подршке сведоку.

СПП ће пружити помоћ и подршку сведоку у вези са сведочењем уз употребу техничких средстава за пренос слике и звука, уколико је то потребно.

Глава IV

ВОЂЕЊЕ ЕВИДЕНЦИЈЕ И ЕДУКАЦИЈА ЗАПОСЛЕНИХ

Евидентирање и електронска база података

Члан 25.

Евиденција о сведоцима води се у електронској евиденцији, кроз базу података, уписник СПП и по предметима.

У електронску евиденцију уносе се:

- сви идентификациони подаци о сведоку,
- контакт подаци,
- број предмета,
- датум саслушања,
- да ли се ради о оштећеном лицу или не,
- остварени телефонски контакти са сведоком пре и након сведочења, датум, кратка садржина разговора,
- процењене потребе, предузете мере сходно тим потребама,
- мере заштите које сведок иницира или су му већ додељене,
- информације које су прослеђене судији,
- трошкове које је сведок имао за долазак пред суд.

Приступ информацијама из електронске базе података имају само запослени у СПП, поступајући судија и председник суда.

На основу података унетих у базу, председнику суда се достављају периодични статистички извештаји о раду.

Службене белешке, примљена и отпремљена писмена заводе се у уписник СПП.

За сваки предмет се формира спис у који се уносе све листе заказаних сведочења по датумима саслушања и службене белешке СПП.

На крају радног дана у електронску евиденцију уносе се све предузете радње и запажања везана за сведоке који су сведочили тога дана.

Едукација запослених у СПП

Члан 26.

Едукација запослених у СПП биће по потреби организована у сарадњи са Правосудном академијом Републике Србије.

Број: 06-00-20/2015-01
07. април 2015. године

**ПРЕДСЕДНИК
ВИСОКОГ САВЕТА СУДСТВА**

Драгомир Милојевић

